



גליון ז'
שבט תשפ"ג לפ"ק

בדוק את עצמך
מס' ברכות - דף ח

המשך - מאמרי ר' יוחנן בשם רשב"י

(א) "פה אלישע בן שפט אשר יצק מים על ידי אליהו", מה לומדים מזה? ואיך לומדים זאת?

(ב) למה לא בא רב נחמן לבי כנישתא? למה לא אסף עשרה אנשים בביתו? מה אמר לו ר' יצחק שיעשה?

(ג) מנין לו לר' יצחק דכך צריך לעשות? (ג' שיטות, ר"י בשם רשב"י, ריב"ח, ר' אחא ב"ח)

(ד) היכן רואים בפסוק "פדה בשלום נפשי" דכל העוסק בתורה ובגמ"ח ומתפלל עם הציבור הוי כאילו פדה את ה' ובניו? (רש"י)

מיוחדות דבית הכנסת

(א) מי שאינו נכנס לביהכנ"ס בעירו להתפלל, איך נקרא? מה הוא גורם? מה הפסוק לזה?

(ב) למה תמה ר' יוחנן כשמע שיש סבי בבבל? למה לבסוף לא תמה? מאי קרא?

(ג) "לעולם יכנס אדם ב' פתחים בביהכנ"ס", מה הכוונה? (בהו"א ובמסקנא) ומה הטעם דמסקנא? (רש"י)

עת מצוא

(א) "על זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצוא", מה הפירוש בזה? (רש"י)

(ב) על מה הכוונה עת מצוא? (ר' חנינא, ר' נתן, רנב"י, ר' יוחנן, מר זוטרא)

ג) בשיטת ר' חנינא, מה הפסוק? מה שאלו במערבא לאחד שנשא אשה? על איזה פסוקים היה כוונתם?

ד) בשיטת ר' נתן, מה הפסוק?

ה) בשיטת רנב"י, מה הפסוק? מה מרמז המלה **תוצאו**? מה הקשה שבכולן? מה הקל שבכולן?

ו) אסכרה למה הוא דומה? (ב' דוגמאות) נשיקה למה הוא דומה?

ז) בשיטת ר' יוחנן, מה הפסוק? מה הלשון דאמרי אינשי?

ח) בשיטת מר זוטרא, מה הכוונה? (רש"י) מה אמרו במערבא על זה?



המשך - מימדות דבית הכנסת

א) מה למד רב חסדא מהפסוק "אוהב ה' שערי ציון מכל משכנות יעקב"?

ב) היכן היה אביו מתפלל בתחילה? ואח"כ היכן היה מתפלל? ממתי שינה את מקומו?

ג) היכן התפללו ר' אמי ור' אסי? ומה החידוש בזה?

ד) מהיכן הראי' דגדול הנהנה מיגיע כפו יותר מירא שמים?

ה) האם ידור אדם במקום רבו או לא? (ס'וענדט זיך) מה הטעם שכן ידור?

ו) על מי קאי הפסוק "ועוזבי ה' יכלו"? מתי מותר לצאת? (ר' אבהו) מתי נשאר תיקו? איך נהג רב ששת ומה אמר?

ז) לעולם ישלים אדם פרשיותיו וכו' "אפי עטרות ודיבון", מה הכוונה? (לרש"י ולתוס') מה השכר לאדם המשלים פרשיותיו?

ח) מתי חשב רב ביבי בר אביו להשלים כל פרשיותיו בתחילה? ואח"כ מתי חשב להשלים? מה אמר לו חייא בר רב על מחשבתו הראשונה? מה אמר לו ההוא סבא על מחשבתו השנייה?

ט) מה הם ג' הדברים שר' יהושע בן לוי אמר לבניו?

י) "עד שישחוט את הורדין", במה מדובר? ומדוע? (רש"י)

י"א) מה הם ג' הדברים שאמר רבא לבניו?

י"ב) מה הטעם לדבר הראשון? (2) מה פירוש הדבר השני? (3)

י"ג) בדבר השלישי, מה הם חמש התנאים שאומר רבא דרך אז אסור?

י"ד) מה הם ג' הדברים שר' עקיבא אהב אצל המדיים? ג' הדברים שר' גמליאל אהב אצל הפרסיים? מה כוונת הכתוב "אני צויתי למקודשי"?



סוגיא דרבן גמליאל

א) כמאן נשאר ההלכה במשנתנו?

ב) בברייתא א', איך יוצא שאדם קורא קרי"ש שני פעמים כלילה אחד? ולמה לא קשה ממה נפשך?

ג) בברייתא ב', איך יוצא שאדם קורא קרי"ש ב' פעמים ביום אחד? ולמה לא קשה ממה נפשך?

ד) מה מוסיף ר' זירא? ומה הטעם? (רש"י) (במה חולקין כאן רש"י ותוס'?)

ה) "הא דר' יהושע בן לוי לאו בפירוש איתמר אלא מכללא", מה הי' המעשה? ומה אמר להם ריב"ל?



לאמיר זיין פרייליך

זיצן דריי מולטי מיליאנערן אין האטעל לאבי, צוויי גוים און להבדיל א חסידישער איד, רופט זיך אן איין גוי "איך האב היינט צוטאגס אזויפיל אין באנק אז ווען איך וויל קויף איך יעצט אפ אלע הילטאן האטעלן אין די גאנצע וועלט!"
רופט זיך דער צווייטער אן "שוין, אויך מיר געלט... ווייסטו דען וויפל איך האב? איך קען יעצט אפקויפען אלע עראפלאנען פון יוניטעד עירליינס מיט אלע זייערע לופטפעלדער אין די גאנצע וועלט!"
ביידע ווענדן אן זייערע אויגן צום איד כדי צו הערן זיינע השגות, דער איד רופט זיך אן צו זיי רואיגעהייט "חברה, פארגעסטס פון דעם! איך פארקויף אייך נישט קיין איינס פון זיי..."

הברכת פנחס וברכה בעל מלאי ידיו, למרחק ה'רמק טלפון, מיט אלץ פלפלות טובות
פארהאן אונזער בעל פאך - אברהם מרדכי מלך



דף התשובות לגליון ה'

מימרות דר' חלבו אמר רב הונא (עם רש"י)

- (א) אלוקי אברהם בעזרו / עניו וחסיד מתלמידיו של אברהם אבינו
- (ב) אל המקום אשר עמד שם / ויעמוד פינחס ויפלה
- (ג) לפי שמראה שעיכוכו בביהכנ"ס דומה כמושא
- (ד) למיעל / נרדפה לדעת את ה' והרודף רץ
- (ה) שהם מחללי שבת / ר' תנחום בשם ריב"ל לעולם ירוץ אדם לדבר הלכה ואפי' בשבת / הוא בעצמו התחיל לרוץ
- (ו) רהטא / דוחקא / סברא / שתיקה / צדקה / דלויי / מילי
- (ז) כשאנו מחזיר פניו לביהכנ"ס נקרא רשע אבל מחזיר פניו לא / דנראה ככופר למי שהציבור מתפללין / סביב רשעים יתהלכון
- (ח) א. אלו דברים שעומדים ברומו של עולם ובנ"א מזולזין בהם ב. כיון שנצרך לבריות פניו משתנות ככרום
- (ט) תפילה שעולה למעלה
- (י) עוף בכרכי הים שמתהפך לכמה גוונים כשהשמש זורחת
- י"א) הנצטרך לבריות כאילו נידון באש וכמים
- י"ב) אליהו לא נענה אלא במנחה דכת' ויהי בעלות המנחה וכו' / יהא זהיר אף בערבית דכת' תכון וכו' מנחת ערב / אף בשחרית דכת' ה' בוקר תשמע וכו' י"ג) בחמשה קולות / קול ששון וכו' / זוכה לתורה שנתנה בה' קולות / ויהי ביום השלישי וכו' / 1. כאילו בנה א' מחרבות ירושלים 2. כאילו הקריב תודה
- י"ד) אותם קולות דקודם מ"ת הוו
- ט"ו) כל אדם שיש בו ירא'ש דבריו נשמעים / 1 העולם נברא אלא בשביל זה, 2 שקול זה כנגד כל העולם, 3 העולם נברא אלא לצוות לזה.
- ט"ז) כל שידוע בחבירו שרגיל ליתן לו שלום יקדים לו שלום / אם נתן לו ולא החזיר נקרא גולן.

מימרות דר' אבין בר רב אדא א"ר יצחק

- (א) א. שהקב"ה מצוי בבית הכנסת ב. עשרה מתפללין שכינה עמהם ג. שלשה שיושבין בדין שכינה עמהם
- (ב) א. שנים שעוסקין בתורה שכינה עמהם ב. חשב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה מעה"כ כאילו עשאה
- (ג) אפילו אחד שיושב ועוסק בתורה שכינה עמו
- (ד) מיכתבן מילייהו בספר הזכרונות / מהו דתימא שלמא בעלמא הוא קמ"ל דדינא נמי תורה / שכינה קדמא ואתיא
- (ה) נשבע ה' בימינו ובזרוע עוזו / מימינו אש דת לכו / ה' עוז לעמו יתן / וראו כל עמי הארץ וכו' ויראו ממך וא"ר אליעזר הגדול אלו תפלין שבראש
- (ו) דהקב"ה משתבח בשבחייהו דישאל
- (ז) א - כי מי גוי גדול, מי גוי גדול. ב - אשרך ישראל, מי כעמך ישראל. ג - או הנסה אלוקים. ד - ולתתך עליון
- (ח) על הרגיל לבא לביהכנ"ס כל יום ולא בא יום א' שהקב"ה משאיל בו / דאם הלך לדבר הרשות אין נוגה לו כי היה לו לבטוח בשם ה'
- (ט) בשעה שהקב"ה בא לביהכנ"ס ולא מצא שם עשרה דמיד הוא כועס
- רש"י -
- (א) עדת קל הכוונה בית מועד שלו
- (ב) אצל המרגלים כתוב עד מתי לעדה הרעה הזאת, יצאו כלב ויהושע ונשאר י'
- (ג) ממתין להם שם
- (ד) בשלמא בתפלין שלנו כתובין דברים שנוכח מצוותיו של הקב"ה אבל אצל הקב"ה זה לא שייך
- (ה) אין מספיק אנשים כדי שיעור שיוכלו לענות דבר קדושה

מימרות דאבא בנימין

- (א) טורפין לו תפילתו בפניו / שתסתלק השכינה מישראל / טורף נפשו באפו וכו' ויעתק צור ממקומו / צור ילדך תשי / זוכה לברכות הכתובות בסוף הפסוק שם
- (ב) אין כל ברי' יכולה לעמוד מפניהם / כי כסלא לאוגיא / אלף / רבבה
- (ג) א. דוחקא בכלה ב. ברכיים עייפים ג. בגדי התלמידים שבליים מהר ד. כרעי דמנקפן
- (ד) ישים אפר מנופה סביב מיטתו ובבוקר יראה כרגלי תרנגולים / ישרוף באש וישחק שולית ויד חתול נקבה שחורה בת שחורה בכורה בת בכורה וישים ממנה מעט בעיניו / יכניסנו לתוך קנה חלול של ברזל ויחתמנו בחותם ברזל / שלא יינזק
- (ה) אין תפלה של אדם נשמעת אלא בבית הכנסת / במקום רנה שם תהא תפלה
- רש"י -
- (א) כי הוא רצה לגרום לסילוק השכינה ע"י שעוב את חבירו (הלמענך תעזב ארץ) ולכן טרף נפשו דהיינו תפילה (כמו שנא' ואשפוך את נפשי לפני ה') באפו
- (ב) המתנת, בשביל מוצות גמילות חסד אשר צויתי / שיבוא עליו כל השכר הנאמר בהמשך הפסוק
- (ג) א. כשורת חפירה המקפת התלם (די ווענטל ארום די קאנאל) ב. התלם המקפת את תל האוגיא (די קאנאל ארום דעם בערגל)
- (ד) כי בדבר מועט הוא מתמלא
- (ה) דמידי דצייר וחתים לית להו רשות
- (ו) ששם אומרים הציבור שירות ותשבחות בנעימת קול ערב



דף התשובות לגליון ו'

מאמרי ר' יוחנן בשם ר' יוסי

(א) תפילתם לא נאמר אלא תפילתי / שהקב"ה מתפלל

(ב) שייכשו רחמי את כעסי / יגולו רחמי על מדותי / אתנהג עם בני במדת הרחמים / אכנס להם לפנים משורת הדין

(ג) מודה בברכתי ועונה אמן / אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך

(ד) המתן לי עד שיעברו פנים של זעם / אין מרצין לאדם בשעת כעסו

(ה) דאיכא ריתחא קמיה דקוב"ה / רגע / א' מחמשת רבוא ושמונת אלפים ושמונה מאות ושמונה בשעה - 58,888/1

(ו) דעו איזה צדקה עשה ה' שבימי בלעם לא כעס כלל / מה אקוב לא קבה קל וכו'

(ז) כמיריה / 1. כי רגע באפו וכו', 2. חבי כמעט רגע וכו' / ג' שעות הראשונות, כשכרובולת התרנגול נהיה לבן ועומד על רגל אחת / בכל שעה יש לה שורייקי סומקי ואז לא

(ח) נרדם / ש"מ דאין זה דרך ארץ, 1. ורחמי על כל מעשיו, 2. גם ענוש לצדיק לא טוב

(ט) בשעה שהחמה זורחת מלכי אוד"ע מניחים הכתר בראש ומשתחוים לחמה

(י) ורדפה את מאהביה וכו' אלכה ואשובה אל אישי הראשון / כשתראה שאין עוזר לה אז תשים על לבה לומר אשובה

(ג) ראו מה בין בני לבן חמי / שיצא ממנה דוד שריוהו להשי"ת בשירות ותשבחות / לכו חזו וכו' אל תקרי שמות אלא שמות

(ד) כי בגוג ומגוג כתיב רק למה רגשו גויים ואילו באבשלום בנו כתיב מה רבו צרי

(ה) דוד כיון דחזא אבשלום שמוח שאינו ממזר או עבד / למה אמר מזמור לדוד ולא קינה לדוד

(ו) מותר להתגרות ברשעים

(ז) כפשוטו שלא להתגרות ולא לעשות מעשי קנאות / שלא לגרות עצמו להיות כרשעים / שם אי אפשר לומר שפירושו קנאות וא"כ צ"ל שלא יקנא לבך לעשות כמותן

(ח) א. אל תתגרה ברשע שהשעה משחקת לו, ב. שזוכה בדין, ג. שרואה בצריו / איך אמר ר' יוחנן דמותר להתגרות?

(ט) במילי דשמיא / ברשע שאין השעה משחקת / לצדיק גמור ברשע שהשעה משחקת ולכולם באינו משחקת / לצדיק גמור באינו משחקת

(י) מהפסוקים ה' לא יעזבונו בידו, לא יאונה לצדיק כל און, מהפסוק בבלע רשע צדיק ממנו י"א) בתחילה לענותו ולבסוף לכלותו

י"א) א-שתשרה שכניה על ישראל, ב- שלא תשרה שכניה על עכו"ם, ג- להודיעו דרכיו של הקב"ה / הב' הראשונות נתן לו והג' מחלוקת (לר"י א"ר יוסי נתן לו, ולר' מאיר לא נתן לו)

י"ב) מפני מה יש צדיק ורע לו רשע וטוב לו וכד' / לפי הו"א, צדיק ורע לו צדיק בן רשע ורשע וטוב לו רשע בן צדיק, לפי המסקנא, צדיק גמור וצדיק שאינו גמור / בסתירת קראי אהדדי מתרצים דצדיק וטוב לא הוא כשאין אוחזין מעשי אבותיהם בידיהם

י"ג) לסוף שאלתו כתיב גם את הדבר הזה אשר דברת אעשה / וחנותי את אשר אחון וכו'

י"ד) לא תוכל לראות את פני / זכה לקלסתר פנים ט"ו) וייראו מגשת אליו, ותמונת ה' יביט / בזכות כי ירא, בזכות מהביט

ט"ז) שהראה לו הקב"ה למושה קשר של תפילין י"ז) גזירה שוה רביה רביה מהפסוקים רבו למעלה ובנ"י פרו וישרצו וכו' / כל דיבור לטובה אפי' על תנאי לא חזר בו

מאמרי ר' יוחנן בשם רשב"י

(א) לקרא להקב"ה אדון / ויאמר א-דני במה אדע / דניאל / והאר פניך וכו' למען א-דני

(ב) להודות להקב"ה / הפעם אודה את ה' / כיון שילדה בן רביעי יותר מן החשבון המגיע לה